

Beslutsunderlag

Utfärdat 2020-02-04

Diarienummer 0001/20

Handläggare

Katrin Gundersen

Telefon: 031-368 55 12

E-post: katrin.gundersen@gotalejon.goteborg.se

Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2019

Förslag till beslut i styrelsen för Försäkrings AB Göta Lejon

- anta Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2019.

Sammanfattning

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorerna grundläggande granskning visar inte på några avvikelser. Lekmannarevisorernas konstaterade att bolaget har ett systematiskt och strukturerat arbetssätt för följsamhet av miljöprogrammet och handlingsplaner. Revisorerna konstaterade att hantering av åtgärder framgår i styrelsens ordinarie budget- och planeringsprocess samt att bolaget följer och mäter sina klimatavtryck.

Ärendet

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- följsamhet mot fullmäktiges miljöprogram och handlingsplaner

Bilagor

1. Följebrev Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2019.
2. Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2019

Katrin Gundersen

Annika Forsgren

Bolagsjurist

VD

Göteborgs
Stad

Försäkrings AB Göta Lejon

Granskning av verksamhetsåret 2019

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2019.

Våra iakttagelser och bedömningar framgår av granskningsredogörelsen som bifogas.

Vårt uttalande till årsstämman lämnas i en granskningsrapport. Granskningsrapporten skickas till bolaget *efter* det att styrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporten grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 23 januari 2020

Tom Heyman
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Alf Landervik
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Försäkrings AB Göta Lejon

– granskning av verksamhetsåret 2019

2020-01-23

Januari 2020
Försäkring AB Göta Lejon – granskning av verksamhetsåret 2019
Diarienummer: 0169/19
Stadsrevisionen i Göteborgs Stad
Yrkesrevisor: Susanne Grandin
www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Granskning av verksamheten	5
2.1	Grundläggande granskning	5
2.1.1	lakttagelser	5
2.1.2	Bedömning	5
2.2	Bolagets följsamhet mot fullmäktiges miljöprogram och handlingsplaner	6
2.2.1	Utgångspunkter i granskningen	6
2.2.2	Inledning	6
2.2.3	lakttagelser	8
2.2.4	Bedömning	10
3	Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	11
4	Språkbruk och revisionstermer	11

1 Sammanfattning

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- följsamhet mot fullmäktiges miljöprogram och handlingsplaner

2 Granskning av verksamheten

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning, styrning och interna kontroll, samt en bolagsspecifik fördjupad granskning.

2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

2.1.1 Iakttagelser

Den grundläggande granskningen visar inte på några avvikelser.

2.1.2 Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som har omfattats av den grundläggande granskningen.

2.2 Bolagets följsamhet mot fullmäktiges miljöprogram och handlingsplaner

2.2.1 Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat bolagets följsamhet mot fullmäktiges miljöprogram och handlingsplaner. Syftet har varit att bedöma om bolagets interna kontroll är tillräcklig genom att granska bolagets följsamhet mot fullmäktiges miljöprogram och handlingsplaner samt budget. Särskilt fokus har riktats mot hur bolaget har omhändertagit uppdragen och arbetat med åtgärderna enligt handlingsplanen samt deras arbete för att nå måluppfyllelse 2020. Metod har utgjorts av analys av relevanta dokument och intervjuer med ansvariga. Revisionskriterier har utgjorts av kommunallagen, försäkringsrörelselagen samt fullmäktiges budget, miljöpolicy, miljöprogram och handlingsplaner.

De frågor som ska besvaras i granskningen är följande:

- Har bolaget ett systematiskt och strukturerat arbetssätt för följsamhet av miljöprogram och handlingsplaner?
- Framgår hantering av åtgärderna i styrelsens ordinarie budget- och planeringsprocess?
- Mäter och följer bolaget sina klimatavtryck?

2.2.2 Inledning

Enligt fullmäktiges budget för 2019 ska Göteborg vara en föregångsstad för hållbar tillväxt, rent vatten och biologisk mångfald i urban miljö. Stadens verksamheter ska minska sina klimatavtryck och det ska vara lättare för människor att bidra till en grönare och renare stad. Som ett led på vägen till en hållbar stad och förbättrad måluppfyllelse ska därför arbetet intensifieras med att nå de 12 miljömål som Göteborg har satt upp utifrån de nationella målen. Därtill ska stadens verksamheter mäta och följa sina klimatavtryck med målet att de ska minska.¹

Beträffande de 12 miljömålen arbetades de fram mellan åren 2006-2011 under ledning av stadsledningskontoret och fastställdes av kommunfullmäktige.² Stadens miljömål utgår, i sin tur, från de nationella miljö kvalitetsmålen vilka antogs av riksdagen år 1999.³

¹ GKF Protokoll 2018-11-22 Handling 2018 nr 195 Fastställande av budget för Göteborgs Stad 2019 och flerårsplaner 2020–2021.

² GKF Protokoll 2013-12-05 Handling 2013 nr 196 Miljöprogram för Göteborgs Stad. Miljömålen avser till exempel begränsad klimatpåverkan, grundvatten av god kvalitet, hav i balans samt levande kust och skärgård, god bebyggd miljö och ett rikt växt- och djurliv.

³ Riksdagen har antagit 16 mål för miljöns kvalitet. Syftet med dem är att nå miljömässigt hållbar utveckling på lång sikt. 1999 beslutades 15 av de 16 målen och 2005 tillkom det sextonde miljö kvalitetsmålet.

Utifrån Göteborgs Stads 12 miljömål fattade fullmäktige 2013 beslut om ett miljöprogram och en handlingsplan. Handlingsplanen i fråga innehåller åtgärdsstrategier som i sin tur innehåller ett antal olika åtgärdsområden för att nå målen, vilka ska vara uppfyllda 2020. Ansvarig för åtgärderna är nämnder och bolag.⁴ I januari 2019 fastställde fullmäktige⁵ en revidering av handlingsplanen som har genomförts av miljö- och klimatnämnden.⁶

I miljöprogrammets handlingsplaner för såväl 2013–2020 som 2018–2020 framgår således åtgärder som samtliga nämnder och bolag är ansvariga för att genomföra samt, i de flesta fall, specifika åtgärder riktade till respektive nämnd eller styrelse. I fullmäktiges beslut från 2013 om miljöprogram beslutades att hantering av åtgärderna ska ske i respektive nämnd/styrelses ordinarie budget- och planeringsprocess.⁷

I sammanhanget bör nämnas fullmäktiges budgetbeslut i november 2018 för år 2019. I den ges kommunstyrelsen och miljö- och klimatnämnden i uppdrag att justera och uppdatera stadens miljöprogram. Vidare ges kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ett lämpligt miljöledningssystem för stadens verksamheter.

I augusti 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om inriktning för uppdraget att justera och uppdatera Göteborgs Stads miljöprogram. I november 2019 erhöll kommunstyrelsen information om att arbete pågår med strukturen. Planen är att miljöförvaltningen och stadsledningskontoret ska återkomma med ett färdigt förslag på miljöprogram som kan skickas ut på remiss. I kommunstyrelsens handlingar framgår att miljö- och klimatnämnden sedan tidigare har i uppdrag om att arbeta fram ett nytt övergripande strategiskt styrdokument, vilket ska vara på plats då nuvarande miljöprogram löper ut.⁸

Vad gäller att utreda ett lämpligt miljöledningssystem⁹ för stadens verksamheter, beslutade kommunstyrelsen om inriktning för uppdraget i juni 2019. I den framgår att uppdraget kommer att genomföras under 2019 i samarbete mellan stadsledningskontoret och miljöförvaltningen.¹⁰ Planen är att miljö- och klimatnämnden ska implementera ett övergripande miljöledningssystem för Göteborgs Stad med inledning under 2020.¹¹

⁴ GKF Protokoll 2013-12-05 Handling 2013 nr 196 Miljöprogram för Göteborgs Stad

⁵ GKF Protokoll 2019-01-31 Handling 2018 nr 222

⁶ Miljö- och klimatnämnden genomför övergripande uppföljningar av de 12 miljömålen

⁷ GKF Protokoll 2013-12-05 Handling 2013 nr 196, sid 9

⁸ GKS Protokoll 2019-08-21 Handling 2.2.12 Inriktning för uppdraget att justera och uppdatera Göteborgs Stads miljöprogram

⁹ Ett miljöledningssystem syftar till att strukturera, systematisera, prioritera och följa upp miljöarbetet

¹⁰ GKS Protokoll 2019-06-19 Handling 2.2.10 Inriktning för uppdraget att utreda ett lämpligt miljöledningssystem för Göteborgs Stads verksamheter

¹¹ GKS Protokoll 2019-08-21 Handling 2.2.10 Inriktning för uppdraget att uppdatera Göteborgs miljöprogram

2.2.3 lakttagelser

I miljöprogrammets handlingsplaner för såväl 2013–2020 som 2018–2020 framgår åtgärder som samtliga nämnder och bolag är ansvariga för att genomföra, samt i de flesta fall specifika åtgärder riktade till respektive nämnd eller styrelse. När det gäller Göta Lejon har fullmäktige endast beslutat om åtgärder som gäller samtliga. Det vill säga att det inte finns några specifika åtgärder riktade till Göta Lejon.

Fullmäktiges generella åtgärder anger bland annat uppdrag som avser organisation och styrdokument samt avfall, vilka fokuseras nedan.

2.2.3.1 Organisering av uppdrag

När det gäller åtgärder avseende organisation och styrdokument ska bolaget:

- införa miljöledningssystem eller certifiering
- utse miljöansvarig/miljösamordnare
- miljötutbilda personal
- införa miljöstyrande riktlinjer för resande
- utse mobilitetsansvarig.

Revisorerna kan konstatera att bolaget i organisationen har utsett miljösamordnare som också är mobilitetsansvarig, miljötutbildat personal samt infört miljöstyrande riktlinjer för resande.

Vad gäller miljöledningssystem avvaktar bolaget, enligt vd, stadsledningskontorets och miljöförvaltningens uppdrag med att utreda ett lämpligt miljöledningssystem för stadens verksamheter.

Avseende bolagets miljöarbete har lekmannarevisorerna tagit del av dokumentation som rör handlingsplan, ansvarsfördelning, årshjul för miljöarbete och sammanställning över bolagets miljöpåverkan samt anvisningar till såväl miljöpolicy som resepolicy. Lekmannarevisorerna har också tagit del av aktivitetslista över genomförda åtgärder och framtida planeringar som sträcker sig mellan åren 2007–2021.

I bolagets handlingsplan framgår fullmäktiges åtgärder enligt miljöprogram som bolagets egna mål. Av ansvarsfördelning framgår att verkställande direktören är ytterst ansvarig för genomförandet av miljöarbetet på bolaget och ansvarar för att rapportera till styrelsen.

Bolaget har utsett miljösamordnare som också är mobilitetsansvarig. Revisorerna har tagit del av befattningsbeskrivning av vilken framgår vem som är miljösamordnare och mobilitetsansvarig samt vilka arbetsuppgifter som ingår och till vem som rapportering sker. Av befattningsbeskrivning framgår också avfallsansvarig.

Vad gäller att miljötutbilda personalen har revisorerna tagit del av dokumenterad rutin av vilken framgår att miljötutbildning ska uppdateras regelbundet vart tredje eller fjärde år. Vid nyanställning ska den nyanställdes chef överväga om grundläggande miljötutbildningar krävs.

Bolaget har infört miljöstyrande riktlinjer för resande vilket framgår av anvisning till policy och riktlinje för resor i tjänsten som lekmannarevisorerna har tagit del av. Beträffande resfria möten tillämpas Skype när de rätta förutsättningarna finns. Bolaget har en mötesguide som revisorerna har tagit del av. Av den framgår att bedömning ska ske om mötet kan ske via telefon eller Skype i första hand. Går inte det kan kallelse till fysiskt möte ske.

2.2.3.2 Avfall

Beträffande åtgärder som avser avfall ska bolaget:

- minska mängden avfall
- sortera förpackningar och matavfall
- kvalitetssäkra insamling av farligt avfall
- dokumentera och redovisa användning av utfasningsämnen
- ta fram avfallsplaner (senast 2019)
- införa konceptet ”Det avfallssnåla kontoret”.

Bolagets verksamhet är en renodlad kontorsmiljö. Bolagets arbete med att minska mängden avfall framgår av handlingsplanen som lekmannarevisorerna tagit del av. Det handlar om att införa konceptet ”Det avfallssnåla kontoret” och skrota skräpet genom att exempelvis inte skicka pappersfakturor. Bolaget har rutiner för att källsortera avfall. Bolaget kvalitetssäkrar också insamlingen av farligt avfall såsom lysrör och batterier. Vad gäller utfasningsämnen har bolaget, enligt uppgift, inget sådant.

Beträffande avfallsplan är arbetet påbörjat. Enligt uppgift har förvaltningen för kretslopp och vatten tagit fram en mall för avfallsplan samt inbjudit till diskussion under hösten kring hur mallen kan användas i verksamheten.

2.2.3.3 Uppföljning och återrapportering

Lekmannarevisorerna har tagit del av bolagets uppföljning av miljöarbetet 2018 samt bolagets miljöarbete enligt stadens miljöprogram, vilka hanterades av styrelsen i november 2019. Av uppföljningen framgår bland annat avfallsmängder, elförbrukning, inköp, kemikalier, tjänsteresor och miljöutbildning.

Nämnas bör också att vid ägardialog har miljö diskuterats och då i samband med frågan om klimatförändringar. Frågan har lyfts till styrelsen om hur de ser på bolagets förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader.

2.2.3.4 Hantering av åtgärder i ordinarie budget- och planeringsprocess

När det gäller hantering av åtgärderna i styrelsens ordinarie budget- och planeringsprocess noteras i budget/affärsplan för 2018 och 2019 en otydlighet beträffande hänvisning till fullmäktiges miljöprogram och handlingsplan.

Styrdokumenterna som lyfts fram, avseende bolagets miljöarbete, är framför allt fullmäktiges miljöpolicy och resepolicy. Även i uppföljningsrapporterna för 2018 och 2019 samt årsrapport 2018 till styrelsen noterar lekmannarevisorerna en otydlighet i hänvisning till fullmäktiges beslut om åtgärder, enligt miljöprogrammet för bolaget.

Efter att ha påtalat iakttagelsen har bolaget åtgärdat den vilket framgår av bolagets uppföljning av miljöarbetet till styrelsen i november 2019 och som lekmannarevisorerna har tagit del av.

2.2.3.5 Att mäta och följa sina klimatavtryck

Avseende fullmäktiges uppdrag i budget för 2019, att mäta och följa sina klimatavtryck har bolaget följt upp och redovisat detta i *Uppföljning miljö 2018* av vilken det framgår bland annat avfallsmängd, elförbrukning, tjänsteresor och kemikalier. Styrelsen hanterade uppföljning av klimatavtryck i november 2019.

2.2.4 Bedömning

Lekmannarevisorerna kan konstatera att bolaget har ett systematiskt och strukturerat arbetssätt för följsamhet av miljöprogram och handlingsplaner. Vidare kan revisorerna konstatera att hantering av åtgärderna framgår i styrelsens ordinarie budget- och planeringsprocess samt att bolaget följer och mäter sina klimatavtryck.

3 Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som har gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen

4 Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolaget har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen